

С т а н о в и щ е

по дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен ДОКТОР

с кандидат Стефан Ангелов Пешов, докторант в докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

от проф. д-р Ренета Маринова Димитрова, Нов български университет

Относно: Дисертационен труд на тема „Превенция на данъчните измами при търговия с горива и нефтопродукти в България“, с научен ръководител доц. д-р Людмил Боянов Кръстев

Становището се представя съгласно Заповед №349 от 29.04.2026 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов

I.Общо представяне на дисертационния труд

Обектът на изследването в дисертационния труд са случаите на неправомерни действия в данъчните практики по търговията с горива и нефтопродукти. Що се отнася до предмета, това са начините за ограничаване и превенция на данъчните измами в сектора на търговия с горива и нефтопродукти.

Дисертационният труд има класическа структура, състояща се от въведение, три глави, заключение и литература. Същият е разработен в обем от 167 стандартни страници. Прави впечатление доброто онагледяване на разглежданите въпроси с 12 фигури и 26 таблици.

Дисертационният труд е представен пред научната общност в 4 самостоятелни публикации – две статии и два доклада. Те са напълно достатъчни за изпълнение на минималните национални изисквания за присъждане на ОНС „доктор“.

Докторант Пешов е проучил значителен обем научна литература, списъкът на която включва 100 източника, което показва неговата задълбочена информираност по разглежданата тематика.

II.Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на тема с безспорна актуалност. Както изтъква докторант Пешов, данъчните измами са едно от сериозните предизвикателства пред Европейския съюз и неговите държави-членки, което води до огромни загуби на публични пари. Измамните схеми с горивата са част от тази порочна практика, срещу която трябва активно да се работи и това е акцента на дисертационния труд.

Авторът на дисертационния труд показва добри умения за боравене с научни понятия. Стилът е разбираем и с необходимата логическа последователност и обвързаност на изложението. Представеният дисертационен труд показва, че докторант Пешов има задълбочени познания за търговията с горива и нефтопродукти и съответно за данъчните измами при тази търговия.

Авторефератът съответства на съдържанието на дисертационния труд и от прочитането му се добива представа за изпълненото от докторанта научно изследване.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Справката за приносите в дисертационния труд е обявена като състав на автореферата. Преценката ми за приносите е, че са съществени и представят научните и научно-приложните качества на дисертационния труд. По-съществените от тях са:

Първо. Теоретичен принос на докторанта е направеното изследване на ролята и значението на непреките данъчни приходи, като акцентът е върху проблемите по отношение на акцизите в България, които според докторанта са актуални за Европейския съюз, законодателните органи, изпълнителната власт, финансовата администрация, данъкоплатците и потребителите на акцизни стоки.

Второ. Теоретичен принос на докторанта е и направения критичен анализ на научната литература, която изследва данъчната система и то основно по отношение на национално-икономическото измерение.

Трето. Като принос с научно-приложно естество може да бъде определен анализът на контролите за борба с измамите, които са оценени като недостатъчно ефективни, а решаването на този проблем изисква според докторант Пешов създаване на нова ефективна програма за предотвратяване на измами с горива и нефтопродукти в България.

Четвърто. Принос с приложно естество е направеното предложение за въвеждане на данък върху горивата в рамките на система за допълнителни надбавки, чрез което ще се избегнат допълнителни административни разходи за създаване на нов данъчен орган в България.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Съществени критични бележки към дисертационния труд нямам. На места има какво да се желае по отношение на стила на изложението в автореферата и в дисертационния труд. Бих желала докторант Пешов да обясни каква е схемата, посредством която престъпниците се възползват от разликата между облагаемите горива с висока цена и субсидираните горива с ниска цена.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

На основата на всичко гореизложено може да бъде направен извода, че докторант **Стефан Ангелов Пешов** притежава много добра теоретична и практическа подготовка по темата на дисертацията, показва умение да идентифицира важни проблеми на методологическо и практико-приложно равнище и да провежда самостоятелно научно изследване. Като член на научното жури ще гласувам с убеденост за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на **докторант Стефан Ангелов Пешов**.

04.06.2026 г.

Изготвил становището: проф. д-р Ренета Димитрова